

مارتین هایدگر

فلسفه برای نوآموزان همراه با تصویر

راینر روپینگ

تصویرگر: آنسگار لورنتس

ترجمه طالب جابری

هایدگر متفکری بحث‌برانگیز است. در نظر برخی (هانا آرنه) ^۱ پادشاه پنهان فلاسفه* است و نزد برخی دیگر (تئودور آدورنو، ^۲ هربرت مارکوزه ^۳) به سبب همکاری با ناسیونال سوسیالیسم به شخصی غیرقابل قبول تبدیل شده است.

1. Hannah Arendt

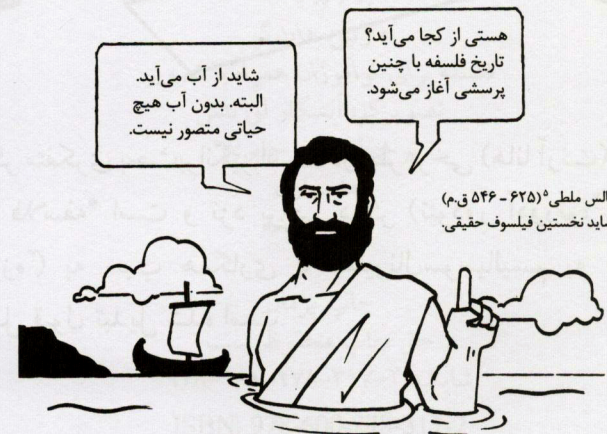
* واژه‌ها یا جملاتی که با قلم ایتالیک نوشته شده‌اند، در متن آلمانی هم به صورت ایتالیک هستند. م.

2. Theodor W. Adorno

3. Herbert Marcuse

جادوگری از مسکیرش^۱

مارتین هایدگر، معروف به جادوگر مسکیرش، خود را وقف پرسش از هستی یا همان معنای هستی کرده بود. او با انتشار شاهکارش، کتاب هستی و زمان^۲ در سال ۱۹۲۷، به یکی از مهم‌ترین فیلسوفان قرن بیستم تبدیل شده است. این متفکر بزرگ — فرزند پدری حلبی‌ساز — که در مسکیرش، شهری کوچک از ایالت بادن، مابین کوه‌های آلپ، دریاچه کنستانس و رود دانوب جنوبی زاده شد، به مخالفت با بی‌مکانی و بی‌خانمانی^۳ مدرن پرداخت. البته فهم آثار فراوان او کار آسانی نیست. اگر موضوع فلسفه اقتضا می‌کرد، او هرگز در مسیر فکری خود حتی در پیمودن راه‌های جنگلی^۴ — که نام یکی از آثارش نیز همین است — درنگ نمی‌کرد. او یک بار گفته است، آن که بزرگ می‌اندیشد، خطاهای بزرگ نیز مرتکب می‌شود. برای خواننده ضروری است که در مطالعه هایدگر با شکیبایی و توجه، پیوسته خود را با متفکری غیرعادی مواجه بداند.

3. Ort- und Heimatlosigkeit

2. Sein und Zeit

1. Meßkirch

5. Thales Von Milet

4. Holzwege

بازگشت به دوران باستان

پرسش از هستی به هیچ‌وجه پرسشی تازه نیست، بلکه در آغاز فلسفه قرار گرفته است و پیشاسقراطیان آن را مطرح کرده بودند. در تاریخ مغرب‌زمین — به عقیده هایدگر — همواره کم‌وبیش از این مهم‌ترین همه پرسش‌های فلسفی غفلت شده است. هایدگر از فراموشی هستی^۱ انسان مدرن سخن می‌گوید. اما ما ابتدا اندکی در میان پیشاسقراطیان می‌مانیم. مقصود ما فلاسفه یونانی پیش از سقراط است، که با تالس ملطی آغاز می‌شوند و در جستجوی جوهری واحد یا ساختار هستنده‌ها بودند. مثلاً تالس آب را اصل نخستین (آرخبه، آغاز، سرچشمه، اصل) طبیعت می‌پنداشت. با او حرکتی فکری آغاز شد که می‌خواست هستی اشیا را، تبدیلات کون و فساد آن‌ها را، بر اساس خود طبیعت بفهمد.

1. Seinsvergessenheit